

KARŽYGĖS DVASIA – IŠ 1863 METŲ SUKILIMO

Aš tebuvo menka mergaitė Būkšti silpnutė Dievo kūrini.

Užburdavo mane margaspalviai tyrūs žiedai, svaigdama priardavau lakštingalų suokimui.

Oi, žavu, svaigu buvo... Tik išgąsdintomis stirnomis bėdavom slėptis, kai iš už kelio vingio išnerdavo baugūs, ginčlais ir šarvais žvangėdami, kryžiais pa-

Buvo ir baidžių dienų, buvo ir neramių, bet visus mūsų rūpesčius išblaškėdavo Kęstučio raitelių pulkai.

Nežinoma buvau anų laikų mergaitė, neturtinga — rankų darbu turėjau uždirbti duoną, padėti motutei. Buvau vienos Onos tarnaitė.

Kartą Vytauto ir Kęstučio raiteliai ėmė skubiai traukti į rytus. Nerimas ir rūpesčiai užgulė šalį. Ona, lyg užgauta miškų žvėris, klaidžiojo rūmų prietemoj.

Pro neramių laužų ugnį, tylių karių stovyklas, baukštų žirgų prunkštavimą, rytmečio slaptingą rūką... toliau anie pasipūtę ponai, kurie tyliai mus praleido, bet už nugarų slapčiai šaipėsi...

Naktis — apsupta paslaptim. Įsisupusios į rūbus nuo drėgnos vėsumos, sekėm neįkaukti, tamsų vadovą. Lyg neįžengiamų liūnų piktoji dvasia be žodžio, be snarėjimo palinkęs sliuogė greitai pirm mudviejų, menkų moterų.

Įsisupusios į rūbus nuo drėgnos vėsumos, sekėm neįkaukti, tamsų vadovą. Lyg neįžengiamų liūnų piktoji dvasia be žodžio, be snarėjimo palinkęs sliuogė greitai pirm mudviejų, menkų moterų.

Prasiverė aprūdyjusios geležinės durys, padvelkė šalta kapų

drėgmė, pelėsiai — apie veidus čiuožinėjo šikšnosparniai. Su lūpuose sustingusiu išgąščio riksmu sekėm liūnų dvasią požemyn.

Vėl durys — atsiveria — vadovas išnyksta. Menkoj alyvų lemputės šviesoje kario šešėlis. Ona puola prie jo...

Greit supratau: klastą įvyliuoti į spąstus, Kęstutis jau nužudytas... virš mūsų šalies kaupiasi tamsūs rūpesčių debesys — raitelių pulkai dairosi savo vadų — kritau po kojų:

—Kunigaikšti, imk mano rūbus ir bėk!
—Tokios aukos negaliu priimti...

—Kunigaikšti, jei Tu mirsi — Lietuva žūs; jei aš mirsiu — gyvens... Negali išduoti mūsų šalies! Kariai laukia — skubėk!

Pasimatymo laikas baigėsi, dvi į rūbus įsisupusios moterys tolo pro durų angą... oras sustingo apie mane — nebėgaliau jo įkvėpti — troškstu... O, dar laikas surikti:

—Ne! Negaliu! Grįžkit! Bijau!

Virš Lietuvos slenka, tirštėja rūstūs debesys — išsigandę rai-

teliai žvalgosi vado: niekas neduoda įsakymų.

Atsiremiu į sienos akmenų pelėsius, krūtinės lašta skausmu lūžta — mažutės kumštelės sugniauztos — kietai sučiauptos be kraujės lūpos neprasiveria aimarai...

Sutrinksi sunki geležies skląstis — Pabaigta — Nebetekės daugiau saulė — nebesuoks lakštingalos — ir pievų baltgalvės veltui nustebusios dairysis manęs — Prietema — aplink amžini mano palydovai požemių šikšnosparniai skląndo ir savo bebalsiu kvatojimosi drebina mano sielą.

Nesugebėjau, kaip Izraelio Judita suvilyti ir apgauti Holoferną ir nukirsti priešui galvą. Negalėjau, kaip Joana de Ark užsivilkinti šarvus ir kardu kovoti už savo šalį. Viešpats man, menkutei, nurodė kitą kelią: siaubingą prietemą gyvųjų kape — požemy laukti.

Kiekviena minutė brangi — juo priešas ilgiau nepajus, juo rikčiau pasieks mūsų pulkus.

Rungiaus su siaubu, klausiaus šikšnosparnių kvatulio, bekraujėm lūpom tylėjau ir laukiau.

Skląstis brūžinas i durų geležį — Ateina! Mirtis? — Viešpa-

tie, duok jėgų, kad neišduočiau! Artėja juodas šešėlis — pro kapišono iškirpimus blizga akys — rankų sukrumpe šmeikliški pirštai tykoja kaklo... Noriu trauktis, bet šlapi akmenys atsi-rėmė į nugarą — Žudantis siaubas.

Viešpatie, tik nesurikt — Nesurikt!

Kaulingi giltinės pirštai sugriebia kaklą — spaudžia — Jau nebėgaliau šaukti

“Nėra didesnės meilės, kaip to, kuris atiduoda gyvybę už savuosius” — kalbėjo.

Oro! Oro! — Trokštu... Mirties migla siaučia... Požemio prietema sklaidosi — Švinta

Mano tėviškėj aušra! Kaulingi pirštai išsiskečia, it menkulis kūnelis sukrenta ant drėgnų grindų. Dėmoniškas juokas sudrebina požemį:

Apgaulė, — dunda akmenys — čia mergaitės kūnas.

Įsiūtė ponai slapčiai mane užkąsė miške.

Bet aš gyva! Kovoju šešiasdešimt trečių metų sukilime — Mano kraujas tekėjo prie Kražių bažnyčios — Šešėliu skrodžiau miglą knygnešių takuose — Lauku pribūdavau su vaistais, maistu, šoviniai partizanų stovylose — Ir daug kartų miriau su ginklu rankose.

Buvau tik menka mergaitė, silpnutis Dievo kūrini — Patiko man drugeliu žaisti tarp gėlių žiedų.

Neužmirškite manęs! Šalta man vienai miškų kape.

LINKSMIAU MOKYKLOJE

Mažas Pranukas pirmą dieną mokykloje nesijaučia gerai. Pagaliau, nusiziūrėjęs į kitus mokinius, iškelia ir jis savo rankutę.

—Ką gi mažasis Prančiškus nori pasakyti? — drąsina jį mokytojas.

—Kada bus atostogos? — sunkiai išspaudė klausimą Pranukas.

REPTILIJA Mokytojas išaiškina pirmajam skyriui, kas yra reptilijos. Reptilija yra toks padaras, kuris negali nei stovėti, nei vaikščioti, o vien tik žeme šliaužioja. Kas gali duoti pavyzdį?

Karoliukas atstoja: —Mano mažasis broliukas, ponas mokytojų.

KOLONIZUOTOS LIETUVOS MOKYKLOJE —Kur buvo pasirašyta “tarybinės” Lietuvos prisijungimo prie Sovietų Sąjungos deklaracija? — klausia mokytojas.

—Apačioj popierio — atsakė Petriukas.

IŠRYŠKĖJUSI VEDYBŲ PRIEŽASTIS Vienas vyrukas skundžiasi draugui:

—Tikėjau gauti nemažai kraičio. Bet sekančia dieną po vedybų, pasikalbėjus su uošviu, paaiškėjo, jog apšvedžiau tik iš meilės...

DAR NE VISKAS AIŠKU Elenytė: —Mamyte, man rodos, jog Antanas mane myli ir neužilgo pradės pirštis. Vakar jis prašė, kad vadinčiau jį krikšto vardu.

Motina: —Tai dar nieko nereiškia, dukrele. Tu galėsi būti tikra tik tuomet, kad jis pradės vadinti tave savo pavarde.

“TARYBŲ” LIETUVOJE Mokytojas: —Kada geriausias laikas bulves kasti?

Petriukas: —Nakties metu, kai kolūkiu sargai užmiega.

5 puertas y 7 vidas

Todas las ventajas están reunidas en el 4L

El Renault 4L abre sus puertas a la felicidad de toda la familia! Cuatro amplias puertas laterales permiten que cada cual entre y salga “por su lado” sin molestar a los demás.

PRODUCTO DE CALIDAD DE INDUSTRIAS KAISER ARGENTINA

¡Cuatro puertas en el buen sentido! Las cuatro puertas laterales se abren de atrás hacia adelante, en el lógico sentido de la seguridad.

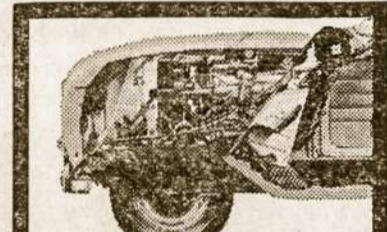
¡Las cargas entran por la puerta grande! La amplia puerta trasera permite cargar los bultos más complicados sin esfuerzos.

¡Está por encima de cualquier camino! Por la potencia de su rendidor y económico motor Ventoux, su piso plano y su gran despeje del suelo de más de 20 cm.

¡Cada rueda tiene vida propia! Ud. no se imagina lo suave que es la marcha del nuevo Renault 4L. Prácticamente, borra los baches, empareja el empedrado, endereza las curvas...

Potente y rendidor El Renault 4L es casi tres veces más potente que los demás automóviles de su categoría. Su vigoroso motor Ventoux de 33 HP SAE, posee una singular fuerza de arrastre y una insospechada agilidad.

Miembro Asociación Fabricas de Automotores

